

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/biezaca-dzialalnosc-biu/186222,Wyjazdowe-spotkanie-czlonkow-Komitetu-Ochrony-Pamieci-Walk-i-Meczenstwa-przy-Odd.html>
01.05.2024, 06:34

Wyjazdowe spotkanie członków Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Oddziale IPN w Katowicach - Sosnowiec, 2 czerwca 2023

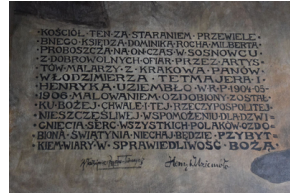
Spotkanie miało na celu przegląd i uhonorowanie znajdujących się na terenie Sosnowca wybranych miejsc związanych z losami historii Polski i grobów znanych i zasłużonych Polaków.

KOPWiM reprezentowali: Barbara Adamczyk, wiceprzewodnicząca Komitetu oraz członkowie: Ewa Bojanowska-Burak, Małgorzata Kalańska, dr Emilian Kocot, Arkadiusz Rybak oraz reprezentujący ŚZŻAK Ok. Śl. Wiceprezes Jan Musiał, a także Stanisław Twardoch z Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa, jednocześnie sekretarz Komitetu.

Wizytację miejsc pamięci zorganizował dr Emilian Kocot. W jej trakcie odwiedzone następujące miejsca:

- Most na Brynicy przy ul. Sobieskiego, gdzie w czerwcu 1922 r. Wojsko Polskie pod dowództwem Generała Stanisława Szeptyckiego wkroczyło do wschodniej części Górnego Śląska po przyłączeniu jej do II Rzeczypospolitej, po plebiscycie i III Powstaniu Śląskim.
- Tablice pamiątkowe znajdujące się w Bazylice Katedralnej pw. Wniebowzięcia NMP, poświęcone:
  - pamięci ofiar carskiego i sowieckiego terroru więźniów katorżników i zesłańców na Sybir i stepy Azji,
  - żołnierzom Armii Krajowej,
  - zagłębiowskim harcerzom poległym w walkach o niepodległość Polski w latach 1914-1920,
  - doktorowi Józefowi Czajkowskiemu, pierwszemu prezesowi Towarzystwa Lekarskiego Zagłębia Dąbrowskiego oraz lekarzom Ziemi Zagłębiowskiej, którzy zostali pomordowani podczas wojen i tym co odeszli, - żołnierzom Narodowych Sił Zbrojnych,
  - 96. Polakom na czele z Prezydentem RP Lechem Kaczyńskim, którzy zginęli w katastrofie pod Smoleńskiem,
  - uroczystościom Milenium Chrztu Polski z 21 maja 1967 roku, w których uczestniczyli Prymas Polski Stefan Wyszyński i Arcybiskup Karol Wojtyła.
- Pomnik poświęcony pamięci funkcjonariuszy służb mundurowych, urzędników państwowych i samorządowych, którzy poświęcili swe życie w służbie dla Ojczyzny

- plac katedry Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Sosnowcu.
- Trójkąt Trzech Cesarzy - miejsce gdzie w latach 1846-1915 zbiegały się granice trzech europejskich mocarstw biorących udział w rozbiórce Polski: Prus, Austrii i Rosji.
- Plac Papieski w Sosnowcu przy ul. Gwiazdnej, gdzie 14 czerwca 1999 r. miała miejsce wizyta Jana Pawła II.
- Lapidarium Żołnierzy Armii Krajowej. Zrekonstruowana kaplica powstańcza znajduje się w Sosnowcu - Zagórze przy ulicy ks. Jerzego Popiełuszki - obok kościoła pw. św. Joachima.
- Kościół św. Joachima - Droga Krzyżowa.
- Pomnik Nieznanego Żołnierza 1914-1920, poświęcony pamięci mieszkańców Sosnowca - Zagórze, którzy walczyli w I wojnie światowej oraz wojnie polsko-bolszewickiej.
- Cmentarz Zagórski:
  - zbiorowa mogiła wojenna powstańców styczniowych z oddziału Apolinarego Kurowskiego, którzy zginęli w bitwie o Sosnowiec w nocy z 6 na 7 lutego 1863 roku,
  - zbiorowa mogiła 34 robotników zabitych 9 lutego 1905 r. pod bramą Huty „Katarzyna”. Robotnicy zostali zamordowani w czasie strajku generalnego zakładów przemysłowych w Zagłębiu Dąbrowskim,
  - grób lekarza Aleksandra Widery, który był pierwowzorem postaci doktora Judyma z powieści Stefana Żeromskiego „Ludzie bezdomni”,
  - grób Witolda Dobrowolskiego - dziennikarza, redaktora, sprawozdawcy, publicysty sportowego polskiego radia i telewizji. Uczestnika kampanii wrześniowej w szeregach 81 Pułku Strzelców Grodzieńskich im. Króla Stefana Batorego. Jeńca Oflagu VII A w Murnau.
- Cmentarz parafialny św. Tomasza:
  - mogiła zbiorowa żołnierzy Wojska Polskiego poległych lub zmarłych z ran w latach 1919 - 1920.
- Cmentarz parafii Katedralnej Wniebowzięcia NMP ul. Smutna:
  - Mauzoleum Powstańców Śląskich, pierwsze na ziemiach polskich tego rodzaju miejsce pamięci, wzniesione na grobach poległych w walkach i pochowanych na tym cmentarzu bojowników o polskość Górnego Śląska,
  - symboliczna tablica upamiętniająca Wacława Stacherskiego ps. Nowina, wychowanka Liceum im. Bolesława Prusa w Sosnowcu, komendanta Inspektoratu Armii Krajowej w Katowicach, który zginął 18 września 1944 r. w Auschwitz - Birkenau w komorze gazowej.

Spotkanie członków
Komitetu Ochrony
Pamięci Walk i
Męczeństwa przy
Oddziale IPN w
Katowicach. Fot.: S.
Twardoch IPN

Spotkanie członków
Komitetu Ochrony
Pamięci Walk i
Męczeństwa przy
Oddziale IPN w
Katowicach. Fot.: S.
Twardoch IPN

Spotkanie członków
Komitetu Ochrony
Pamięci Walk i
Męczeństwa przy
Oddziale IPN w
Katowicach. Fot.: S.
Twardoch IPN